

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Langeraar, Papenveer, 09-05-2025.

Aan:

- provinciale staten van Zuid-Holland, commissies:
 - * Economie en Energie
 - * Ruimte & Milieu
 - * Landelijk Gebied
 - * Bereikbaarheid en Wonen
- gedeputeerde staten van Zuid-Holland
- griffie provinciale staten Zuid-Holland

cc

- gemeenteraad Nieuwkoop
- b&w Nieuwkoop

Betreft: herziening omgevingsbeleid, onderdeel windenergie

Geachte dames en heren,

De Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de belangen van de inwoners van Langeraar en Papenveer. Dit zijn dorpskernen van de gemeente Nieuwkoop. Met deze brief verzoekt de Dorpsraad Rondon de Plassen u om het onderdeel 'windenergie' uit uw herziening van het provinciale omgevingsbeleid te halen. In het hiernavolgende wordt dit verzoek beargumenteerd.

Op 6 maart 2025 publiceerde de Provincie Zuid-Holland voorstellen voor een nieuwe omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsverordening in het kader van een zogenoemde 'internetconsultatie'.¹ Eén van de onderwerpen in deze stukken betrof een herziening van de plaatsingsvisie voor windenergie. De provincie constateert dat het RES-bod in onder andere de regio Holland Rijnland (waar Nieuwkoop toe behoort) niet wordt gehaald. Zij is van mening dat het RES-bod in de betreffende regio's alsnog kan worden behaald door windturbines van 5,6 MW met een tiphoogte van minstens 240 meter te plaatsen. Daartoe wil zij de plaatsingsmogelijkheden voor windturbines verruimen: voor het noordelijke deel van de provincie, waarin Holland Rijnland valt, wil zij windturbines niet alleen meer langs grootschalige infrastructuur toestaan, maar ook in clusters of lijnen in het open landschap. De provincie is van mening dat in RES-regio Holland Rijnland 39 tot 44 extra windmolens moeten worden geplaatst om het RES-bod te halen. Op basis van een omgevingseffectrapportage (OER) wil zij via een aanpassing van haar 'kaart 24' in bijlage II van de omgevingsverordening nieuwe gebieden aanwijzen die geschikt zijn voor windturbines. Voor de Dorpsraad is onduidelijk of de provincie tegelijkertijd binnen de geschikte gebieden concrete zoekgebieden voor windturbines wil gaan aanwijzen.

In een provinciale voorlichtingsbijeenkomst/Open Huis op 6 maart 2025 en in bijeenkomsten met de gemeenteraadsleden van Kaag en Braassem respectievelijk Nieuwkoop op 21 december 2024 respectievelijk 27 maart 2025 hebben medewerkers van de provincie een powerpoint presentatie laten zien waarop – als denkrichting – alvast een cluster van 15 van dergelijke windturbines is ingetekend in de Vierambachtspolder, een polder in het Groene Hart die tot het grondgebied van de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem behoort. Daarnaast bestaat er een mogelijkheid dat de aangrenzende Wassenaarsche polder als zoekgebied voor windturbines wordt aangewezen.

De Dorpsraad Rondon de Plassen is zeer verontrust over deze plannen.

Allereerst blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat de slagschaduwen en het geluid dat windturbines produceren de gezondheid van omwonenden schaden. Doordat de Raad van State in een uitpraak van 30 juni 2021² de toen geldende normen onverbindend heeft verklaard en de rijksoverheid nog steeds geen nieuwe normen heeft vastgesteld, kunnen lagere overheden nu zelf

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/omgevingsbeleid/lopende-herzieningen-omgevingsbeleid/herziening-2025/>

² ECLI:NL:RVS:2021:1395.

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

bepalen welke normen voor geluidsoverlast, slagschaduw en afstand tot woningen zij acceptabel vinden. Daartoe kunnen zij aansluiten bij concept-normen die de rijksoverheid in oktober 2023 wél heeft gepubliceerd, maar deze bieden naar de mening van diverse deskundigen te weinig bescherming.³ Niet voor niets heeft de rijksoverheid het RIVM om nieuw onderzoek gevraagd.⁴

Ten tweede vormen windturbines een risico voor dieren en het milieu. Vogels worden door de draaiende wieken geschept. En de coating van microplastics die op de wieken zit slijt daar in de loop der jaren van af, waarbij niet alleen die plastics, maar ook daarin verwerkt, zeer schadelijk bisfenol A en mogelijk zelfs PFAS door de wind over het land verspreid worden. Degelijk onderzoek naar de mate van deze vervuiling met mogelijk desastreuze milieu-effecten, ontbreekt nog.

Ten derde maken windturbines van 240 of – daar spraken medewerkers van de provincie over – zelfs 280 meter hoog een grote inbreuk op het open landschap, zeker als deze in clusters in dat landschap worden gezet in plaats van langs grote infrastructuur. De Dorpsraad Rondon de Plassen is van mening dat clusters van windturbines in het Groene Hart extra onwenselijk zijn, nu het Groene Hart een belangrijk recreatiegebied vormt voor de inwoners van de omliggende grote steden. Deze ruimte dient open, groen en rustig te blijven en niet te worden omgezet in een semi-industrieel landschap met hoge windturbines.

Alleen om deze drie redenen is de Dorpsraad Rondon de Plassen al van mening dat een pas op de plaats zou moeten worden gemaakt met het plaatsen van windturbines, in ieder geval in het Groene Hart.

Specifiek wat betreft het plaatsen van windmolens in de Vierambachtspolder of de Wassenaarsche polder komt hier nog bij dat dit zou betekenen dat de windmolens ten zuidwesten van de woningen in Langeraar zouden komen. Gelet op de loop van de zon en de normale windrichting zou dit betekenen dat de inwoners van Langeraar zeer veel hinder van de windturbines zouden krijgen. Voorts zouden windturbines in de Wassenaarschepolder de bouw van nieuwe woningen in die polder kunnen frustreren.

De Dorpsraad is dan ook van mening dat er geen windturbines in deze polders dienen te komen.

Afgezien daarvan denkt de Dorpsraad dat de procedure die de provincie wil volgen om tot aanwijzing van de zoekgebieden te komen, onzorgvuldig is. Bij de Dorpsraad leven de volgende vragen over deze procedure.

1. De Dorpsraad leest in het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet Schoof: "Windmolens komen zoveel mogelijk op zee, in plaats van op land" (hoofdstuk 5) en "In nieuw te bestemmen gebieden gaat woningbouw, in geval van concurrentie om grond, boven windmolens" (hoofdstuk 3).⁵ Ook in hoofdstuk 5 van het Regeerprogramma staat dat windturbines zoveel mogelijk op zee komen.⁶ Is het beleid van de provincie hier niet mee in strijd?
2. Volgens het Klimaatakkoord zou Nederland in 2030 35 terawattuur (TWh) aan zonne- en windenergie moeten produceren. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving zullen reeds bestaande projecten in combinatie met projecten die in de pijplijn zitten, in 2030 naar verwachting tussen 37 en 45 TWh aan elektriciteit produceren. Daarmee is heel waarschijnlijk dat het doel van 35 TWh uit het klimaatakkoord wordt gerealiseerd.⁷ Is de provincie dan wel bevoegd om nog meer windmolens op land neer te (laten) zetten?

³ Zie o.a. www.windwiki.nl, een website waarop medici met verwijzing naar wetenschappelijke onderzoeken er op wijzen dat de Nederlandse (concept) normen tot te grote gezondheidsrisico's leiden. De reactie van deze artsen op de voorgestelde normen van de rijksoverheid vindt u op <https://www.windwiki.nl/wp-content/uploads/2024/06/Zienswijze-paramedici-op-het-Ontwerpbesluit-Windturbines-pdf>.

⁴ Zie o.a. de factsheet 'gezondheidseffecten van windturbines' van het RIVM en Aanhangsel Handelingen II 2024/25, nr. 1219, antwoord d.d. 4 februari 2025 op vraag 4 van Kamerlid Vermeer (BBB). Dit onderzoek zal niet eerder dan in 2026 gereed zijn.

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 36471, bijlage bij nr. 37.

⁶ Kamerstukken II 2023/24, 36471, bijlage bij nr. 96.

⁷ Monitor RES 2024, Een voortgangsanalyse van de Regionale Energiestrategieën van het Planbureau voor de Leefomgeving, 12 december 2024.

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

N.B. De Dorpsraad realiseert zich dat na 2030 nog meer niet-fossiele elektriciteit opgewekt zal moeten worden. Volgens onderzoek van CE Delft kunnen de klimaatdoelstellingen voor 2050 echter ook gehaald worden zonder extra wind en zon op land. Wind op zee en zon op dak (met of zonder kernenergie) in combinatie met regelbare waterstofcentrales en import van waterstof zullen voldoende niet-fossiele elektriciteit kunnen opleveren.⁸

3. De gemeente Nieuwkoop wil haar aandeel in energie-opgave van RES-regio Holland Rijnland realiseren door middel van zonnevelden. Het beleid van Nieuwkoop is tot stand gekomen op basis van een jaren durend, zorgvuldig participatieproces met inwoners, bedrijven, boeren en de energievoeder Nieuwkoop. Mag de provincie van een gemeente die – zoals Nieuwkoop – door middel van zonnevelden in haar RES-bod wil voorzien en vanaf het begin af tegenstander van de plaatsing van windturbines is geweest, eisen dat zij naast de zonnevelden windturbines op haar grondgebied toelaat om aldus het tekort aan groene energie te helpen opvangen dat ontstaat omdat andere gemeenten in de RES-regio niet aan hun RES-verplichtingen voldoen? En vindt u dat u dat u de gemeente Nieuwkoop, haar inwoners en het gehouden participatieproces serieus neemt als u dit eenzijdig oplegt?
4. Wanneer en door wie worden de nieuwe zoekgebieden voor windturbines nou precies aangewezen:
 - a. Vormt dit onderdeel van de ontwerp-herziening die gedeputeerde staten naar verluidt op 7 oktober 2025 vaststellen, of beperkt die ontwerp-herziening zich tot de nieuwe plaatsingsvisie en eventueel een bijgestelde kaart 24 met gebieden die volgens de resultaten uit de omgevingseffectrapportage op zich geschikt zijn voor windturbines maar waarbinnen nog geen zoekgebieden worden onderscheiden?
 - b. In het tweede geval: wanneer en door wie worden de concrete zoekgebieden voor windturbines dan aangewezen? Indien gedeputeerde staten dit doen, kunnen provinciale staten of de betrokken gemeenten daar dan nog invloed op uitoefenen? En hoe zit het met de participatie van inwoners van de betrokken gemeenten?
5. Wat gebeurt er nadat de zoekgebieden zijn vastgesteld:
 - a. Krijgen gemeenten eerst nog zelf de mogelijkheid om de windturbines te vergunnen en neemt de provincie het initiatief pas van ze over als dit volgens haar niet snel genoeg gaat, of gaat de provincie de vergunningen al direct zelf verlenen?
 - b. Als de provincie (al dan niet na de gemeenten een kans te hebben gegeven om de vergunningen te verlenen) de vergunningen zelf gaat verstrekken: hoe gaat de provincie dan zorgen voor minimaal 50% lokaal eigendom?
6. Volgt de provincie bij haar plannen om tot windmolens in Nieuwkoop en Kaag en Braassem te komen geen overhaast proces:
 - a. Is 18 dagen (van 6 tot en met 24 maart 2025) niet een veel te korte internetconsultatietermijn voor het schrijven van een reactie op een zo omvangrijke wijziging als de herziening van het hele omgevingsbeleid?
 - b. Zou het – mede gelet op het voorzorgsprincipe – niet in de rede liggen dat de provincie niet naar plaatsing van nieuwe windmolens streeft zolang niet duidelijk is welke normen dienen te worden aangehouden om de gezondheid van omwonenden niet te schaden en zolang niet duidelijk is hoeveel microplastics, bisfenol A en PFAS ten gevolge van slijtage van de wieken van windturbines in het landschap belanden?
 - c. Hoe wil de provincie bij het aanwijzen van zoekgebieden en bij het vergunnen voorzien in serieuze inspraak voor omwonenden? (Zie ook de vragen 3 en 4.) Dit mede gelet op de bevindingen van de Randstedelijke Rekenkamer over de rol van de provincie bij het participatieproces Windpark Spui van december 2024.⁹

Overigens hebben wij uit gesprekken met leden van provinciale staten begrepen dat deze leden vaak ook tegen meer windturbines op land zijn, maar dat men zich meent te moeten houden aan

⁸ https://ce.nl/wp-content/uploads/2023/03/CE_Delft_220235_Nut_en_noodzaak_extra_wind_op_land_in_2030_en_2050_def.pdf

⁹ <https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/sites/d10p.randstedelijke-rekenkamer.nl/files/2025-01/Rapport-Windpark-Spui.pdf>

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

het provinciale coalitieakkoord. Dat akkoord werd echter gesloten in de tijd dat men er nog van uit mocht gaan dat het Groene Hart beschermd was tegen plaatsing van windturbines in het open landschap. Bovendien zijn de huidige windturbines door hun grootte van een andere categorie, zoals de provincie in haar stukken zelf ook opmerkt. In wezen is de nu voorgestelde plaatsingsvisie met mega-windturbines niet voorzien in het provinciale coalitieakkoord van destijds en dient over zo'n grote aanslag op het landschap en de gezondheid van omwonenden opnieuw onderhandeld te worden. Ook voor het provinciebestuur geldt dat tijdens het spel het veranderen van de spelregels niet is toegestaan. Bij gevolg lijkt ons dat de statenleden zich niet gebonden zouden moeten voelen en vrij zouden moeten kunnen uitspreken over de onwenselijkheid van de plannen van gedeputeerde staten.

Gelet op het voorgaande verzoekt de Dorpsraad Rondon de Plassen u

- a. om antwoord te geven op bovenstaande vragen, en
- b. een pas op de plaats te maken met het (laten) realiseren van hoge windturbines in het Groene Hart in het algemeen en in de Vierambachtspolder en de Wassenaarsche polder in het bijzonder, en om de plaatsingsvisie niet te wijzigen, kaart 24 niet uit te breiden en genoemde polders niet aan te wijzen als zoekgebied voor windturbines.

Graag vernemen wij uw reactie.

Een kopie van deze brief hebben wij verzonden aan gemeenteraad en b&w van de gemeente Nieuwkoop.

Hoogachtend,

Namens het Bestuur en de Taskforce RES dorpsraad Rondon de Plassen.

Michel Pieterse, secretaris.